

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Затверджено

На засіданні кафедри слов'янської
філології імені професора Іларіона
Свенціцького
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри
(доц. Сорока О.Б.)

Силабус з навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ СЕРБСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»,
що викладається в межах ОПП «Сербська мова та література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія,
спеціалізації 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад
включно), перша – сербська

Львів 2023 р.

Силабус курсу «Історія сербської літератури»

2023-2024 навчальний рік

Назва курсу	Історія сербської літератури. Модулі 5-8 (сербська література епохи романтизму, реалізму, модернізму)
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська.
Викладачі курсу	Проф. Татаренко А.Л., доц. Василичин М.Б.
Контактна інформація викладачів	alla.tatarenko@lnu.edu.ua , mariya.vasylyshyn@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Згідно графіку консультацій
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/istoriia-osnovnoi-slov-ianskoi-literatury-serbskoi
Інформація про курс	Завданням курсу «Історія сербської літератури» є ознайомлення студентів-сербістів з основними етапами розвитку сербського письменства. Зміст 5-8 модулів становить сербська література епохи романтизму, реалізму, модернізму.
Коротка анотація курсу	Курс «Історія сербської літератури» призначений для студентів-сербістів другого-четвертого року навчання, належить до нормативних дисциплін - обов'язкової програми підготовки майбутніх славістів. Теми 5-го модуля охоплюють питання становлення і розвитку романтизму в сербській літературі. 6-й модуль передбачає ознайомлення зі зразками сербського реалізму, з наголосом на творчості представників «сільського оповідання». 7-ий модуль охоплює теми, пов'язані з розвитком реалізму в другій половині XIX століття, а 8-ий – з представленням модерністичних тенденцій у сербській літературі. Висвітлення літературних подій і явищ передбачає введення історичного, загальнослов'янського і загальноєвропейського культурного контексту.

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета курсу – допомогти студентові оволодіти знаннями про основні етапи розвитку сербської літератури, зокрема від епохи романтизму до зародження модерністських тенденцій.</p> <p>Курс має загальнотеоретичні і практичні цілі.</p> <p>Загальнотеоретичні цілі курсу «Історія сербської літератури» полягають в тому, щоб:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Скласти цілісну картину розвитку сербської літератури XIX-поч. XX століття як невід’ємного чинника розвитку сербської культури ; • осмислити філософське й культурологічне підґрунтя різних етапів її розвитку; • ознайомитись з кращими взірцями сербського письменства епохи романтизму, реалізму та модернізму; • усвідомити паралелі в розвитку сербської та української літератур. <p>Практичні цілі курсу вбачаємо в тому, що він допоможе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сформувати картину сербського національного письменства у її тяглоті і розмаїтті; • навчитися аналізувати художні твори сербського письменства у контексті національної і європейської поетики; • розвинути навички вести літературознавчу дискусію, а також навички «читання зблизька»; • отримати багату й різнобічну інформацію про важливі твори сербської літератури; • збагатити лексичний запас читанням кращих взірців літературного тексту; • майбутнім перекладачам допоможе зорієнтуватись у тому, які твори їм було б цікаво перекладати; • майбутнім науковцям допоможе обрати цікаву тему для дослідження.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><i>Основна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. 2. Чижевський Д.І. Порівняльна історія слов’янських літератур: У двох книгах / Переклад з німецької. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 288 с (Альма-матер) 3. Милосављевић П. Систем српске књижевности. - Приштина: Народна и универзитетска библиотека. - 1996. - 366 с. 5.Скерлић Ј. Историја нове српске књижевности. - Београд, 1967. 6. Палавестра П. Историја српске модерне књижевности. - Београд, 1986. 7. Поповић Б. Романтизам. – Београд, 1996. 8.Дамјанов С. Ново читање традиције. Нови Сад: Дневник, 2002. 9.Брајовић Т. Облици модернизма / Тихомир Брајовић. – Београд : Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2005. – 270 с. – (Библиотека Књижевност и језик) 10.Владушић С. Ко је убио мртву драгу. – Београд :Службени гласник, 2010. – 344 с. 11.Иванић Д. Српски реализам. – Нови Сад: Матица српска. – 177 с. 12.Пантић М. Основи српског приповедања- Београд: Завод за уџбенике, 2015. – 269 с. <p><i>Интернет-ресурси</i></p> <p>http://www.rastko.rs</p> <p>https://www.rastko.rs/knjizevnost/jderetic_knjiz/jderetic-knjiz_07.html</p> <p>https://www.rastko.rs/isk/isk_14.html</p> <p>https://www.rastko.rs/knjizevnost/jderetic_knjiz/jderetic-knjiz_08.html</p>
<p>Тривалість курсу</p>	<p>семестр 5, 6</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p><i>Змістові модулі 5-8 (5 семестр: 2 ЄКТС, 16 год. лекцій, 16 год. практичних, 28 год. самостійної роботи):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Романтизм у сербській літературі 6. Реалізм у сербській літературі <p><i>Змістові модулі 9-10 (6 семестр: 3 ЄКТС, 32 год. лекцій, 16 год. практичних, 42 год. самостійної роботи):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Розвиток реалізму у сербській літературі др. пол. XIX ст. 8. Модерністичні тенденції у сербській літературі. Символістська поезія.

Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати: факти й тенденції розвитку сербської літератури різних епох, вміти орієнтуватися в поезиці різних літературних напрямків, представлених у ній; творчість найважливіших представників сербського письменства; твори, які належать до сербського літературного канону або можуть претендувати на цей статус.</p> <p>уміти: - аналізувати художні твори, літературні явища, вписувати їх у відповідний контекст; - оперувати літературознавчими термінами; - провадити літературознавчу дискусію (майданчиком для якої є практичне заняття з історії сербської літератури) - використовувати переваги «close reading»; - застосовувати набуті знання для здобуття нових. - ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. - організовувати процес свого навчання й самоосвіти. - здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. - мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. - мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.</p>
Ключові слова	Сербська література, романтизм, реалізм, модернізм, символізм, українсько-сербські літературні зв'язки.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Екзамен у 5 семестрі
Пререквізити	Курс основної слов'янської мови (сербської), Вступ до слов'янської філології, курс історії української літератури, курс світової літератури, вступ до літературознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання курсу «Історія сербської літератури» будуть використовуватися історико-літературний, герменевтичний, порівняльно-історичний, текстологічний (включно з <i>close reading</i>), рецептивний та соціокультурний методи. Студенти матимуть можливість виявити свою креативність і продемонструвати особливості бачення літературного процесу, взявши участь у заняттях.
Необхідне обладнання	Проектор, комп'ютер, роздатковий матеріал
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання на іспиті проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: 50 балів за роботу впродовж 5 семестру (максимальна кількість балів за роботу на заняттях – 32 б., максимальна кількість балів за виконання індивідуальних письмових завдань, презентацій – 18 б.) 10 балів за тестові завдання 40 балів за усну відповідь.
Питання до іспиту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Романтизм: характеристика літературного напрямку. 2. Образ «мертвої коханої» у поезії сербського романтизму. 3. Творчість Джордже Марковича Кодера 4. Проза сербського романтизму 5. Література сербського реалізму. 6. Особливості реалістичного оповідання у сербській літературі. 7. Проза Я.Веселиновича 8. Творчість М.Глішича. 9. «Вічний наречений» Я.Ігнатовича: поєднання рис романтизму та реалізму 10. Характеристика оповідань Л.Лазаревича 11. Жіночі образи в оповіданнях Лази Лазаревича. 12. Життєвий і творчий шлях Лази Лазаревича 13. Творчість М.Глішича. 14. Оповідання «фольклорних реалістів». 15. Художні особливості оповідання М.Глішича «Голова цукру»

	16. Поезія сербського реалізму
Опитування	Тестові завдання, письмовий аналіз літературних текстів, відповідь на практичних заняттях, підготування презентацій, кейсів.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. /дата год./	Тема, план, короткі тези	Форма діяльно сті (занятт я)	Література	Завдання, год.	Термі н вико нання
У сем.	Модуль 5.				
1 т. 2 год.	Джордже Маркович Кодер.	лекція	Поповић Б. Романтизам. – Београд, 1996. Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Damjanov S. Veliki kod: Đorđe Marković Koder. Beograd: Službeni glasnik, 2011.	Особливості світогляду Кодера – 2 год.	Упро довж семе стру
2 т. 2 год.	Творчість Кодера. «Роморанка» Дж.Марковича Кодера.	пр.	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Поповић Б. Романтизам. – Београд, 1996. Дамјанов С. Ново читање традиције. Нови Сад: Дневник, 2002.Damjanov S. Veliki kod: Đorđe Marković Koder. Beograd: Službeni glasnik, 2011. «Роморанка» Дж.Марковича Кодера.	Міфологізм Кодера – 2 год.	
3 т. 2 год.	Образ мертвої коханої у творчості сербських романтиків	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Поповић Б. Романтизам. – Београд, 1996. Дамјанов С. Ново читање традиције. Нови Сад: Дневник, 2002.	Модерністські риси у творчості Л.Костића – 2 год.	
4 т. 2 год.	Мертва кохана у поезії Змая, Костића, Кодера	пр.	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Поповић Б. Романтизам. – Београд, 1996. Дамјанов С. Ново читање традиције. Нови	Світоглядні й естетичні принципи Змая, Л.Костића, Кодера -1 год.	

			Сад: Дневник, 2002. «Роморанка» Дж.Марковича Кодера.		
5 т. 2 год.	Проза сербського романтизму	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Поповић Б. Романтизам. – Београд, 1996.	Сербські романтики – автори поетичних і прозових творів– 2 год.	
6 т. 2 год.	Оповідання сербських романтиків	пр.	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Поповић Б. Романтизам. – Београд, 1996.	Проблематика оповідань сербських романтиків – 2 год.	
	Модуль 6				
7 т. 2 год.	Основні тенденції розвитку сербської літератури реалізму. Яков Ігњатович та його реалістичні романи ("Вічний наречений", "Васа Решпект").	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Ераковић Р. Књига о Јакову. Нови Сад: Akademska књига.	Життя і творчість Якова Ігњатовича. Яков Ігњатович – один із фундаторів реалістичного напрямку в сербській літературі. – 2 год.	
8 т. 2 год.	Роман «Вічний наречений» Я.Ігњатовича	пр.	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Ераковић Р. Књига о Јакову. Нови Сад: Akademska књига. Јаков Ігњатовић. «Вечити младожења».	Риси романтизму і реалізму у романі «Вічний наречений» - 2 год.	
9 т. 2 год	Фольклорний реалізм та його представники (С.Мітров Любіша).	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Проблематика оповідань С.Мітрова Любіші. – 2 год.	
10 т. 2 год.	Оповідання представників фольклорного реалізму	пр	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. С.Мітров Любіша „Каньош Мацедонович“	Міленко Грчич як представник фольклорного реалізму – 1 год.	
9 т. 2 год.	Жанр "сільського оповідання" в сербській літературі. Творчість основоположника сербського реалістичного оповідання Мілована Глішича. Критика бюрократичної системи, сатиричне зображення дійсності в творах М.Глішича ("Голова цукру"). Поетизація патріархальних взаємин ("Перша борозна").	лекція	Пантић М. Основи српског приповедања- Београд: Завод за уџбенике, 2015. – 269 с. Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Життєвий і творчий шлях М.Глішича. Глішич – основоположник сербського реалістичного оповідання. Фольклорні елементи в оповіданнях Глішича. – 2 год.	

10 т. 2 год.	Фольклорні оповідання М.Глішича.	пр.	Милован Глишић. Приповетке („Глава шећера“, „После деведесет година“, „Задушнице“, „Брата Мата“)	Поетизація патріархальних взаємин у творчості М.Глішича – 2 год.	.
11 т. 2 год.	Проза Янко Веселиновича	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Життя і творчість Я.Веселиновича. Романи Я.Веселиновича – 2 год.	
12 т. 2 год.	Янко Веселинович - реаліст	пр.	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Я.Веселинович «Малий співак» «Гайдук Станко»	Оповідання Я.Веселиновича – 2 год.	
13 т. 2 год.	Моральні та індивідуальні аспекти суспільно-політичної кризи в творчості Лази Лазаревича. Ліризм оповідань Л.Лазаревича.	лекція	Пантић М. Основи српског приповедања- Београд: Завод за удбенике, 2015. – 269 с. Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Життя і творчість Лази Лазаревича. Психологізм оповідань Лазаревича – 2 год.	
14 т. 2 год.	Оповідання Л.Лазаревича	пр.	Лаза Лазаревич. Приповетке („Први пут с оцем на јутрење“, „На бунару“, „Све ће то народ позлатити“, «Німачка», «Вітер»)	Автобіографізм творчості Лази Лазаревича. – 2 год.	
УІ сем	Модуль 7				
24 т. 2 год.	С. Сремац – видатний представник сербського критичного реалізму.	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	«Піп Чира та піп Спира», «Івкова слава» С.Сремаца	
25 т. 2 год.	Симо Матавуль.	Лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	«Баконя фра-Брне» С.Матавуля	
25 т. 2 год.	«Зона Замфірова» С. Сремаца	пр.	Стеван Сремац. Приповетке „Зона Замфорова“, „Ивкова слава“, „Кир Герас“, романи „Поп Ђира и поп Спира“.	Життя і творчість С.Сремаца. Риси критичного та психологічного реалізму та фольклорна основа в оповіданнях Сремаца («Зона Замфірова»)	
26 т. 2 год.	Гумористично-сатиричні твори Радое Домановича.	Лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	«Страдія» Р.Домановича	
27 т.	Поезія епохи реалізму	Лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности.	Поезія Воїслава Ілича	

2 год.			Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.		
27 т. 2 год.	Сатира Р.Домановича.	пр.	Радоје Домановић. Приповетке („Позориште у паланци“, „Гласам за слепца“, „Не разумем“, „Марко Краљевић по други пут међу Србима“, „Размишљање једног обичног српског вола“, «Страдија»)	Життєвий і творчий шлях Р.Домановича. Риси гумористично-сатиричної традиції сербського реалізму в оповіданнях Р.Домановича. Доманович як основоположник алегорично-сатиричного оповідання у сербській літературі («Страдија»)	
28 т. 2 год.	Петар Кочич	Лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Оповідання П.Кочича	
29 т. 2 год.	І.Чиппіко.	Лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	«Павуки» І.Чіппіко	
29 т. 2 год.	«Борсук перед судом» П.Кочича	пр.	Петар Кочић. Драма“ Јазавац пред судом“.	Життя і творчість Петара Кочича. Художні особливості сатиричної драми «Борсук перед судом».	
30 т. 2 год.	Ліричний реалізм Б.Станковича.	Лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Пантић М. Основи српског приповедања- Београд: Завод за уџбенике, 2015. – 269 с.	Драма «Коштана» та оповідання Б.Станковича	
л1 т. 2 год.	Психологічний реалізм романів Светоліка Ранковича.	Лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Роман С.Ранковича «Сільська вчителька»	
31 т. 2 год.	«Нечиста кров» Б.Станковича	пр.	Борисав Станковић. Књига приповедака „Божји људи“, драма „Коштана“, роман «Сеоска учитељица», „Нечиста крв“.	Життя і творчість Светоліка Ранковича. С.Ранкович – один із творців жанру психологічного роману в сербській літературі. Психологізм роману «Нечиста кров»	
	Модуль 8				
32 т.	Новий етап у розвитку сербської реалістичної	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности.	Комедії Б.Нушича «Д-р»,	

2 год.	комедії (80-і – 90-і роки XIX ст.). Творчість Бранислава Нушича.		Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	«Народний депутат»	
33 т. 2 год.	Модерна у сербській літературі. Становлення модерної сербської критики: Л.Недич, Б.Попович, Й.Скерлич.	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с. Скерлић Ј. Историја нове српске књижевности. - Београд, 1967. Милосављевић П. Систем српске књижевности. - Приштина: Народна и универзитетска библиотека. - 1996. - 366 с. Палавестра П. Историја српске модерне књижевности. - Београд, 1986	«Антологія новітньої сербської лірики»	
33 т. 2 год.	Комедії Б.Нушича («Пані міністрова», «Підозріла особа»). «Автобіографія»	пр.	Бранислав Нушић. Комедије „Народни посланик“, „Сумњиво лице“, „Госпођа министарка“. Роман „Аутобиографија“.	Життя і творчість Б.Нушича. Нушич – найяскравіший представник нового етапу розвитку сербської реалістичної комедії («Пані міністрова», «Підозріла особа»). Проза Нушича («Автобіографія»)	
34 т. 2 год.	Передмодерна поезія. В.Ілич. А.Шантич	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	«Воїславізам» сербській літературі	
35 год.	Парнасівсько-символістська поезія та її основні художні риси. Йован Дучич. Мілан Ракич	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Есеїстика Й.Дучича	
35 год.	Поезія А.Шантича. Поезія Й.Дучича та М.Ракича	пр.	Алекса Шантић. Песме („Претпразничко вече“, „Моја отаџбина“, „Вече на шкољу“) Јован Дучић. Циклуси "Јадрански сонети", "Дубровачке поеме", "Јутарње песме", "Вечерње песме", "Сунчане песме", "Лирика". Милан Ракић. Песме („Долап“, „У квргама“).	Поетична творчість Алекси Шантича. Традиції французьких парнасівців і символістів у поезії Йована Дучича. Філософська лірика Милана Ракича.	
36 год.	Ідейно-художня специфіка поетичної творчості Владислава Петковича-Діса Особливості поетичної творчості Сими Пандуровича.	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Образ «мертвої коханої» у поезії сербських символістів	

37 2 год.	Постреалістична проза. М.Ускокович. В.Петрович	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Роман М.Ускоковича «Зайди»	
37 2 год.	Поезія В.Петковича-Діса та С.Пандуровича	пр.	Владислав Петковић Дис. Збирке песама „Утопљене душе“ (посебно песме „Тамница“, „Можда спава“, „Нирвана“), „Ми чекамо цара“. Сима Пандуровић. Књиге песама „Посмртне почасти“, „Дани и ноћи“.	Ідейно-художня специфіка поетичної творчості В.Петковича- Діса та С.Пандуровича	
38 т. 2 год.	Єлена Димитрієвич та зародження «жіночої літератури»	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	«Листи з Ніша про гареми» Є.Димитрієвич	
39 т. 2 год.	Ісидора Секулич.	лекція	Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.	Есеїстика І.Секулич	
39 т. 2 год.	Оповідання Ісидори Секулич	пр.	Ісидора Секулић. Приче (прича „Буре“, остале – по свом избору)	Життя і творчість Ісидори Секулич. Художні особливості оповідань І.Секулич.	